

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Продюсерка «Суспільного» Наталія Мовшович стала заступницею міністерки культури. – Дар'я Лобанок](#)

[Людяність, що рятує: у Львові вручили відзнаку Омеляна Ковча – 2025. – Вікторія Прихід](#)

[Алім Алієв: «Для кримських татар найважливіше – повернути до Криму два прапори: український і кримськотатарський». – Ольга Айвазовська](#)

Вшанування пам'яті

[Комітет гуманітарної та інформполітики підтримав проекти постанов про вшанування пам'яті Петлюри та відзначення пам'ятних дат на 2026–2027 роки. – Світлана Остапа](#)

[У Києво-Печерській лаврі відкрили погруддя Івана Мазепи](#)

[На Кіровоградщині відкрили меморіальну дошку народному артисту України](#)

Медіа

[Свобода слова під тиском технологій і війни: основні тенденції та виклики. – Ірина Семенюта](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[У Луцьку планують створити програму догляду за історичними місцями](#)

Благодійність

[Бренд RITO створив благодійну колекцію одягу, яку представили ветерани з UNBROKEN. – Дарина Рубан](#)

[У Рівному експонують картини художниці Анжеліки Косинської, присвячені оборонцям України](#)

Театр

[«Процес», «Я, „Побєда” і Берлін» і «Gaia-24. Opera del Mondo»: театральний фестиваль «Гра» оголосив переможців. – Анастасія Курінська](#)

[Триває прийом заявок на здобуття премії імені Леся Курбаса 2026 року. – Валерія Буняк](#)

[Різдвяна сцена України: 10 театральних подій, які створять атмосферу свята. –](#)

[Кіра Федько](#)

[У Луцьку покажуть виставу «Мами» за новелами Марії Матіос](#)

Візуальні мистецтва

[Покажіть ваші документи. – Тетяна Кочубинська](#)

[Художники «10 платформи» завершили творчу резиденцію «Коло» спілкуванням у луцькій Галереї мистецтв. – Маша Пилипчук](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Виклики української кіноіндустрії: що заважає розвитку й що може стати точкою зростання – відповідають кінокритики. – Мирослава Данчина](#)

[Коротко про фільм Destruction of Memory. – Кіра Федько](#)

[Найтепліша українська комедія, яка об'єднає усю сім'ю, уже у кінотеатрах. – Ольга Паньків](#)

[Роговцева, Жураківська і Кузнєцова. Вийшов трейлер фільму «Ну мам» про стосунки між матерями й дітьми. – Катерина Кадакова](#)

[«Кріс був щасливим в Україні й не шкодував, що приїхав допомогти»: продюсерка Адріана Тімко про фільм Hell Jumper. – Оксана Заблоцька, Юлія Ткачук](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[На Львівщині у мініатюрі відтворили церкву XV–XVI століть \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

Просвітництво

[Лекції у форматі «15x4» повертаються до Харкова. – Олексій Содома](#)

Література. Книговидання

[«Голоси з України» – перший фестиваль української літератури в Токіо. – Поліна Горлач](#)

[Яким буде цьогорічний фестиваль «Дні есеїстики»: оголосили програму. – Анастасія Курінська](#)

[Стали відомі переможці літературної премії від видавництва «Смолоскип»: хто серед лауреатів. – Анастасія Курінська](#)

[«Дім для Дома» Вікторії Амеліної видали в Німеччині](#)

[Український ювелірний бренд спільно з видавництвом «Основи» видали збірку український народних казок. – Дар'я Лобанок](#)

Проект World Poetry Slam Ukraine оголосив опенкол для українських поетів. – Олексій Содома

Музейна справа

У Національному художньому музеї України відкрився польсько-український виставковий проєкт «Різні місця». – Катерина Гладка

«Дрон Магуга, кримське золото, кубок Світоліної»: виставку Ukraine WOW у Києві продовжили і додали нові експонати. – Таня Матяш

Реліквії Шептицьких і українське мистецтво: у Львові відкрили оновлений музей митрополита. – Орися Шиян

Охорона культурної спадщини

Врятувати ідентичність. Що відбувається з евакуацією культурних цінностей із загрозованих територій на 4-му році війни. – Марія Кабацій

Держава отримала найбільшу археологічну колекцію в історії: понад 7 тисяч артефактів з Криму та інших регіонів. – Анна Янько

Культура національних меншин

Уродженця Кіровоградщини обрали Головою Ради громадських об'єднань національних меншин України

Міжнародне співробітництво

Україна та Японія: місія «Оцифрувати все і врятувати культурну спадщину». – Віолетта Луньова

Близько 50 подій протягом 4 місяців: у Парижі відкрилися Українські сезони. – Поліна Горлач

До Коаліції українських студій приєдналися 12 університетів Франції. – Микита Кишиневський

У росії створили сховище «русофобських» книжок, вивезених з окупованих територій України

Загальні питання

Продюсерка «Суспільного» Наталія Мовшович стала заступницею міністерки культури. – Дар'я Лобанок

Кабінет Міністрів призначив Н. Мовшович, виконавчу продюсерку Суспільного, менеджерку міжнародних проєктів та програм культурної дипломатії у сфері кіно, заступницею міністерки культури з питань європейської інтеграції. Вона відповідатиме за міжнародний напрям роботи Мінкульту, розширення партнерств та представлення України на світових культурних подіях, а також за розвиток кіноіндустрії. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/prodyuserka-suspilnogo-nataliya-movshovich-stala-zastupniceyu-ministerki-kulturi-311798/>

Людяність, що рятує: у Львові вручили відзнаку Омеляна Ковча – 2025. – Вікторія Прихід

Голова Комітету з вшанування пам'яті Омеляна Ковча Іван Васюник зазначив, що нагорода присуджується тим, хто продовжує справу служіння і милосердя, робить добро, не знаючи, коли прийде свобода і коли завершиться темна ніч. Лауреатами Відзнаки 2025 року стали: Джордж Вайгель (США) – публіцист та громадський інтелектуал, який активно підтримує Україну у західних медіа; Патрік Келлі (Німеччина) – ініціатор міжнародного проєкту «Дзвін миру», Посол Миру ООН, який привертає увагу до російської агресії; О. Матвійчук (Україна) – правозахисниця, голова Центру громадянських свобод, лауреатка Нобелівської премії миру; Н. Тарабалка (Україна) – мати загиблого героя війни, яка через Оздоровчий центр «Тепло крилатої душі» підтримує дітей та родини військових; Фундація «Авангард» (Польща) – команда польських медиків, що надає медичну допомогу українським військовим і цивільним на фронті та проводить навчання з надання невідкладної допомоги. Серед попередніх лауреатів були Л. Костенко, Є. Сверстюк, О. Забужко, Тімоті Снайдер й О. Сенцов. Цьогоріч комітет представив новий символ відзнаки – статуетку, створену львівським скульптором В. Цісариком. Вона зображує стилізовану постать із піднятими догори руками в жесті молитви, символізуючи жертвність, милосердя та духовну силу, перегукуючись із постаттю отця Омеляна Ковча. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/novyny-lvivschyny-lyudyanist-shcho-ryatue-u-lvovi-vruchili-vidznaku-omelyana-kovcha-2025>

Алім Алієв: «Для кримських татар найважливіше – повернути до Криму два прапори: український і кримськотатарський». – Ольга Айвазовська

Заступник генерального директора Українського інституту і співзасновник організації «КримSOS» А. Алієв в інтерв'ю розповідає про умови життя кримських татар в окупованому Криму, намагання росіян похитнути їхню єдність і розмити ідентичність. А також про важливість культурної дипломатії, побудову горизонтальних зв'язків у різних країнах і готовність до аргументованої дискусії в Європі, щоб зменшити вплив росіян. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/12/01/709235_alim_aliev_krimskih_tatar.html

Вшанування пам'яті

Комітет гуманітарної та інформполітики підтримав проекти постанов про вшанування пам'яті Петлюри та відзначення пам'ятних дат на 2026–2027 роки. – Світлана Остапа

Члени комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики на черговому засіданні, що відбулося 1 грудня, одноголосно підтримали проекти постанов № 14203 «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2026–2027 роках» та № 14244 «Про заходи зі вшанування пам'яті Симона Петлюри». Комітет рекомендував парламенту ухвалити ці постанови і проситиме зробити це до кінця 2025 року. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245979/2025-12-01-komitet-gumanitarnoi-ta-informpolityky-pidtrymav-proiekt-y-postanov-pro-vshanuvannya-pamyati-petlyury-ta-vidznachennya-pamyatnykh-dat-na-20262027-roky/>

У Києво-Печерській лаврі відкрили погруддя Івана Мазепи

1 грудня на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» проведено урочисте відкриття погруддя Івана Мазепи. Авторами скульптури стали О. Сидорук і Б. Крилов. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/853593-u-kievo-pecherskiy-lavri-vidkrili-pogruddya-ivana-mazepi>

На Кіровоградщині відкрили меморіальну дошку народному артисту України

У Кропивницькому вшанували 100-річчя від дня народження народного артиста України, художнього керівника заслуженого ансамблю народного танцю України «Ятрань» А. Кривохижі. На фасаді будинку, де він жив, відкрито меморіальну дошку. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/853531-na-kirovogradshchini-vidkrili-memorialnu-doshku-narodnomu-artistu-ukraini>

Медіа

Свобода слова під тиском технологій і війни: основні тенденції та виклики. – Ірина Семенюта

Медіаексперти в рамках панельної дискусії «Інформаційна стійкість у часи війни: як трансформація медіаландшафту змінює демократію» під час міжнародної конференції «Код довіри: інформаційна стійкість в часи війни та штучного інтелекту», організованої Українським інститутом медіа та комунікації, обговорювали, як змінюється поняття свободи слова в епоху дезінформації; якою сьогодні є роль медіа у формуванні стійкого інформаційного середовища тощо. Участь у дискусії взяли координаторка програми ЮНЕСКО з питань комунікацій та інформації А. Пітербарг, технічна радниця суспільного інтересу IMS К. Рудь, член Нацради з питань телебачення і радіомовлення О. Бурмагін, голова ГО «Детектор медіа» Н. Лигачова, операційний директор The Kyiv Independent З. Процюк. Модерувала дискусію директорка з управління персоналом Суспільного мовлення В. Сидоренко. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245972/2025-12-01-svoboda-slova-pid-tyskom-tekhnologiy-i-viyny-osnovni-tendentsii-ta-vyklyky/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

У Луцьку планують створити програму догляду за історичними місцями

У Художньому музеї Луцька обговорили міську цільову програму «Некрополь». Мета – повернути Луцьку глибину культурної пам'яті та створити цілісну гуманітарну карту міста, що охоплюватиме місця тиші, історій, втрат і гідності. У межах зустрічі наголошувалося, що в Луцьку дотепер збереглися монастирські й парафіяльні некрополі, давні погости, військові поховання, єврейські цвинтарі та локації колишніх храмів різних конфесій. Частина цих територій не має чітко визначених меж, офіційного статусу чи належного догляду, а деякі поступово зникають із колективної пам'яті містян. Проект програми «Некрополь» на 2026–2028 роки пропонує сформувати зрозумілу та впорядковану систему догляду за такими місцями. Ідеться про збереження важливих історичних наративів, без яких неможливо повноцінно відтворити справжню історію Луцька. Учасники зустрічі підкреслили, що повернення цих територій у публічний простір – це питання культурної безпеки, ідентичності та поваги до власного минулого. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/853661-u-lutsku-planuyut-stvoriti-programu-doglyadu-za-istorichnimi-mistsyami>

Благодійність

Бренд RITO створив благодійну колекцію одягу, яку представили ветерани з UNBROKEN. – Дарина Рубан

Український бренд RITO створив чоловічу лінійку одягу «Людина більша за травму». Як моделі її представили ветерани реабілітаційного центру UNBROKEN. Частина коштів від продажу колекції спрямують на реабілітацію воїнів. Докладніше:

<https://shotam.info/liudyna-bilsha-za-travmu-brend-rito-stvoryv-blahodiynu-kolektsiiu-odiyahu-iaku-predstavlyly-veterany-z-unbroken/>

У Рівному експонують картини художниці Анжеліки Косинської, присвячені оборонцям України

До Дня святого Миколая у Просторі Інтеграції у місті Рівне відкрито виставку робіт місцевої художниці А. Косинської «Янголи – народжені душею». Захід має благодійний характер: виручені кошти спрямують на підтримку армії. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/853645-u-rivnomu-eksponuyut-kartini-khudozhnitsi-anzheliki-kosinskoi-prisvyacheni-oborontsyam-ukraini>

Театр

«Процес», «Я, „Победа” і Берлін» і «Gaia-24. Opera del Mondo»:
театральний фестиваль «Гра» оголосив переможців. – Анастасія Курінська

Всеукраїнський театральний фестиваль-премія «GRA» («GreatRealArt»), організатором якого є Національна спілка театральних діячів України, оголосив переможців головної театральної нагороди країни. Цьогоріч кількість заявок стала рекордною за всю історію премії: до участі було допущено 135 вистав. З них було сформовано довгий список, де було представлено 35 вистав. Найкраща драматична вистава великої сцени – «Процес» (Київський академічний драматичний театр на Подолі). Найкраща вистава для дітей, підлітків та сімейного перегляду – «Хлопчик зі скрипкою в серці» (Рівненський академічний обласний театр ляльок). Найкраща музична вистава у жанрі опери/оперети/мюзиклу – «GAIA-24. Opera del Mondo» (Opera aperta). Найкраща танцювальна вистава і вистава фізичного театру – «Брехня» (Одеський академічний обласний театр ляльок). Найкраща драматична вистава камерної сцени (до 150 глядачів) – «Я, „Победа” і Берлін» (Національний академічний український драматичний театр ім. М. Заньковецької). Найкраща вистава на перетині мистецького синтезу і жанрів та перформативних форм – «1975» (Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. І. Франка). Найкраща вистава-рефлексія на події російсько-української війни – «Військова мама» (Театр Ветеранів). «За найкращу роботу акторки» – О. Голдис за роль Йозефа К. у виставі «Процес» (Київський академічний драматичний театр на Подолі). «За найкращу роботу актора» – Я. Дерпак за роль Кузьми у виставі «Я, „Победа” та Берлін» (Національний академічний український драматичний театр імені Марії Заньковецької). «За найкращу режисерську роботу» – Д. Петросян за виставу «Процес» (Київський академічний драматичний театр на Подолі). «За найкращу сценографію» – Б. Хойнік і М. Сремац за сценографію і костюми до вистави «1975» (Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. І. Франка). «За найкраще хореографічне рішення вистави» – О. Голдис за хореографію до вистави «Процес» (Київський академічний драматичний театр на Подолі). «За найкраще музичне рішення вистави» – Р. Григорів, І. Разумейко за музику до вистави «GAIA-24. Opera del Mondo» (Opera aperta). «За найкращий сучасний драматичний текст (українському драматургу/драматургині або групі авторів)» – О. Гриценко за п'єсу «Я повернуся». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1178754-proces-a-pobeda-i-berlin-i-gaia-24-opera-del-mondo-teatralnij-festival-gra-ogolosiv-peremozciv/>

Триває прийом заявок на здобуття премії імені Леся Курбаса 2026 року.
– Валерія Буняк

Стартував прийом заявок на здобуття премії імені Леся Курбаса у 2026 році за вагомий внесок у розвиток сучасного театального мистецтва України, повідомила пресслужба Держмистецтв. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/245973/2025-12-01-tryvaie-pryyom-zayavok-na-zdobuttya-premii-imeni-lesya-kurbasa-2026-roku/>

Різдвяна сцена України: 10 театральних подій, які створять атмосферу свята. – Кіра Федько

Про десять вистав грудня. Серед них: «Конотопська відьма» у Дніпрі й у Черкасах; «Ніч перед Різдвом» у Рівному, Києві, Одесі, Івано-Франківську й у Львові; «Скрудж та Різдвяне диво» у Дніпрі тощо. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/theatre/rizdviana-sczena-ukrayiny-10-teatralnyh-podij-yaki-stvoryat-atmosferu-svyata/>

У Луцьку покажуть виставу «Мами» за новелами Марії Матіос

У Волинському академічному обласному українському музично-драматичному театрі імені Тараса Шевченка 13 грудня відбудеться показ вистави «Мами» Рівненського драматичного театру. Постановку створено за мотивами збірки новел Шевченківської лауреатки М. Матіос. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/853354-u-lutsku-pokazhut-vistavu-mami-za-novelami-marii-matios>

Візуальні мистецтва

Покажіть ваші документи. – Тетяна Кочубинська

Про виставку молодих кураторів Ю. Рассохи та П. Чекаля, яку можна побачити у харківському ЄрміловЦентрі до 7 грудня. Докладніше:

<https://artslooker.com/pokazhit-vashi-dokumenty/>

Художники «10 платформи» завершили творчу резиденцію «Коло» спілкуванням у луцькій Галереї мистецтв. – Маша Пилипчук

У Галереї мистецтв Волинської організації НСХУ відбувся фінісаж виставки «Коло» – підсумок творчої резиденції дев'ятьох луцьких художників. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/853525-khudozhniki-10-platformi-zavershili-tvorchu-rezidentsiyu-kolo-spilkuvannyam-v-lutskiy-galerei-mistetstv>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Виклики української кіноіндустрії: що заважає розвитку й що може стати точкою зростання – відповідають кінокритики. – Мирослава Данчина

Кінокритики В. Войтенко, Я. Підгора-Гвяздовський і О. Гусєв розповідають про головні перешкоди й можливі шляхи розвитку кіноіндустрії. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1177886-vikliki-ukrainskoi-kinoindustrii-so-zavazae-rozvitku-j-so-moze-stati-tockou-zrostanna-vidpovidaut-kinokritiki/>

Коротко про фільм Destruction of Memory. – Кіра Федько

У тиждень після вшанування пам'яті жертв Голодомору Товариство Рафаеля Лемкіна, Культурна інституція «Міжвухами» та Довженко-Центр організували закритий показ документальної стрічки «Destruction of Memory» режисера Тіма Слейда. У стрічці розглядають руйнування культурної, релігійної та історичної спадщини як цілеспрямований засіб знищення колективної пам'яті та ідентичності. Крім того, фільм пропонує нове розуміння того, як на такі

злочини проти людяності реагували (або не реагували) в міжнародній політиці. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/cinema/korotko-pro-film-destruction-of-memory/>

Найтепліша українська комедія, яка об'єднає усю сім'ю, уже у кінотеатрах. – Ольга Паньків

Українська комедія «Потяг до Різдва» вийшла в кінотеатрах 1 грудня. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/potyag-do-rizdva-kino-pro-shho-syuzhet-treyler-onlayn-hto-zigrav_n2962591

Роговцева, Жураківська і Кузнєцова. Вийшов трейлер фільму «Ну мам» про стосунки між матерями й дітьми. – Катерина Кадакова

22 січня в український прокат виходить сімейний комедійний фільм «Ну мам», присвячений всім мамам. Режисером стрічки став О. Борщевський. Докладніше:

<https://divoche.media/2025/12/01/rohovtseva-zhurakivska-i-kuznietsova-vyyshov-treyler-filmu-nu-mam-pro-stosunky-mizh-materiamy-y-ditmy/>

«Кріс був щасливим в Україні й не шкодував, що приїхав допомогти»: продюсерка Адріана Тімко про фільм Hell Jumper. – Оксана Заблоцька, Юлія Ткачук

Документальний фільм «Hell Jumper» розповідає історію британського волонтера Кріса Перрі, який під час повномасштабного вторгнення приїхав в Україну та допомагав евакуювати цивільне населення з прифронтових територій. На початку 2023 року чоловік загинув від артилерійського обстрілу біля Соледара. Прем'єра стрічки відбулася на цьогорічній премії BAFTA. Також вона здобула дві відзнаки на Prix Italia 2025, а нещодавно виграла міжнародну премію «Еммі». Проєкт «Hell Jumper» створювала компанія Expectation TV. Режисером був Падді Вівелл, а продюсеркою – Адріана Тімко, молдованка з українським корінням. Остання в інтерв'ю розповідає про меседжі фільму та нагороду «Еммі». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1178092-kris-buv-saslivim-v-ukraini-j-ne-skoduvav-so-priihav-dopomogti-produserka-adriana-timko-pro-film-hell-jumper/>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

На Львівщині у мініатюрі відтворили церкву XV–XVI століть (ФОТО). – Микита Кишиневський

У Дрогобичі з'явився бронзовий макет церкви святого Юра – пам'ятки ЮНЕСКО та одного з найдавніших храмів Львівщини. Відтепер споруду XV–XVI століть можуть «побачити» на дотик люди з порушеннями зору. Макет точно передає тридільну, триверху структуру святині й окрему дзвіницю, дозволяючи відчутти форму та пропорції споруди руками. Поруч встановлено металеві інформаційні таблички українською та англійською мовами, дубльовані шрифтом Брайля. Також відвідувачі можуть прослухати аудіоопис за QR-кодом. Макет церкви святого Юра створено за кошти обласного та міського

бюджетів: 400 тисяч гривень надала Львівська ОДА, ще 236 тисяч – Дрогобицька міська рада. Автором ідеї та виконавцем макета став скульптор В. Одрехівський. В обласній раді зауважують, що встановлення моделі робить спадщину ЮНЕСКО доступнішою та допомагає популяризувати культурні пам'ятки Львівщини. Докладніше:

<https://shotam.info/na-lvivshchyni-u-miniatiuri-vidtvoryly-tserkvu-15-16-stolit-foto/>

Просвітництво

Лекції у форматі «15х4» повертаються до Харкова. – Олексій Содома

Після тривалої перерви спільнота вчених і фанатів науки «15х4» анонсувала офлайн захід у Харкові, що проходитиме 11 грудня. В його межах відбудуться 4 лекції по 15 хвилин. Серед них – про плейбек-театр (спікер – Д. Глезіна). Докладніше:

<https://lyuk.media/news/15x4-kharkiv/>

Література. Книговидання

«Голоси з України» – перший фестиваль української літератури в Токіо. – Поліна Горлач

У Токіо 12–14 грудня пройде перший фестиваль української літератури «Голоси з України», який збере українських письменників, поетів і видавців. Серед запланованих подій – поетичні перформанси, читання, презентації, дискусії та зустрічі з митцями. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1178412-golosi-z-ukraini-persij-festival-ukrainskoi-literaturi-v-tokio/>

Яким буде цьогорічний фестиваль «Дні есеїстики»: оголосили програму. – Анастасія Курінська

У Києві 11–14 грудня відбудеться сьомий фестиваль «Дні есеїстики» в межах Премії імені Юрія Шевельова. Кураторкою стала перекладачка та культурна менеджерка А. Вовченко. Заплановано дискусії, лекції та розмови з українськими авторами-есеїстами. Зокрема, порушуватимуть теми культурної деколонізації, нової концепції глобальної доби та самотності у мистецтві. Докладніше про програму та учасників:

<https://suspilne.media/culture/1178132-akim-bude-cogoricnij-festival-dni-eseistiki-ogolosili-programu/>

Стали відомі переможці літературної премії від видавництва «Смолоскип»: хто серед лауреатів. – Анастасія Курінська

Оголошено результати 32-го літературного конкурсу видавництва «Смолоскип». Лауреатів першої премії не обрали у жодній номінації, а за прозу також не присудили другу. У номінації «Популярна гуманітаристика» цьогоріч також немає відзнак. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1177836-stali-vidomi-peremozci-literaturnoi-premii-vid-vidavnictva-smoloskip-hto-sered-laureativ/>

«Дім для Дома» Вікторії Амеліної видали в Німеччині

Роман В. Амеліної «Дім для Дома» вийшов друком у перекладі на німецьку мову у видавництві Mauke Verlag. Докладніше:

<https://chytomo.com/dim-dlia-doma-viktorii-amelinoi-vydaly-v-nimechchyni/>

Український ювелірний бренд спільно з видавництвом «Основи» видали збірку український народних казок. – Дар'я Лобанок

До збірки «Дерево до неба» увійшло 12 казок із різних регіонів України – від Київщини до Закарпаття. Упорядницею казок стала фольклористка і дослідниця традиційної культури М. Квітка. Ілюстрації до книги створила Г. Вергелес. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskiy-yuvelirniy-brend-spilno-z-vidavnictvom-osnovi-vidali-zbirku-ukrajinskiy-narodnih-kazok-311791/>

Проект World Poetry Slam Ukraine оголосив опенкол для українських поетів. – Олексій Содома

У 2025 році літературна агенція OVO стала офіційним партнером World Poetry Slam Organization, після чого спільно з LitSlamUA та іншими партнерами запустила міжнародний проєкт World Poetry Slam Ukraine. Він має на меті допомогти українським поетам-смерам вийти на міжнародний рівень. У межах проєкту буде проведено відбіркові тури в містах України. Переможці братимуть участь у європейському, а згодом – і на світовому чемпіонатах. Докладніше про умови участі:

<https://lyuk.media/news/world-poetry-slam/>

Музейна справа

У Національному художньому музеї України відкрився польсько-український виставковий проєкт «Різні місця». – Катерина Гладка

Від 28 листопада до 1 березня у Національному художньому музеї України триватиме експозиція «Різні місця» – масштабний польсько-український проєкт, що осмислює досвід життя та творчості в умовах війни. Назва експозиції відсилає до композиції американського композитора Стіва Райха «Different Trains», створеної як мистецька реакція на трагедію Голокосту. У ній Райх протиставляє власні дитячі подорожі у 1939–1942 роках маршрутом Нью-Йорк – Лос-Анджелес «подорожам» його єврейських ровесників у Європі, яких залізницею відправляли на смерть. Аналогічний контраст досвідів у трагічних обставинах є центральною темою виставки. До експозиції увійшли роботи українських і польських митців, створені в період повномасштабного вторгнення. Куратори наголошують на крихкості та водночас стійкості мистецької практики під час війни: попри небезпеку, переривання та втрати, художники зберігають чутливість і здатність відгукуватися на травматичний досвід у різних формах і контекстах. Організаторами проєкту виступили Польський інститут у Києві, Національний художній музей України, галерея «Лабіринт» у Любліні та Інститут Адама Міцкевича. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/12/01/709589_natsionalnomu_hudozhnomu_muzeyi.html

«Дрон Magura, кримське золото, кубок Світоліної»: виставку Ukraine WOW у Києві продовжили і додали нові експонати. – Таня Матяш

Інтерактивна експозиція Ukraine WOW на Центральному залізничному вокзалі Києва залишатиметься відкритою й узимку. Оновлена експозиція стане доступною для відвідувачів з 4 грудня та працюватиме до 11 січня. За два місяці виставку відвідали 160 тисяч людей. Завдяки цьому вдалося зібрати на підтримку українських музеїв понад 6,7 мільйонів гривень. Серед нових експонатів виставки: кримське золото зі Скарбниці Національного музею історії України – сережки, гривни, браслети, вінки, підвіси, медальйони й каблучки I ст. н.е. та інші коштовності; «Грамотка» П. Куліша 1857 року; макет морського дрона MAGURA; капелюх із плюща, який Р. Багінський створив для вітрини паризької Galeries Lafayette; статуетки «Оскар» А. Кокуша, які він отримав у 2006 році за надзвичайні наукові й технічні досягнення в кінематографії тощо. Зміни торкнуться таких інсталяцій і фотозон: найпопулярніші фотозони Ukraine WOW – Тунель кохання та ставок із лататтям – «замерзнуть»; у зоні «Митці» за допомогою нейромереж оживуть зимові пейзажі В. Зарецького; там же з'являться мініатюри залів Національного художнього музею України, Одеського національного академічного театру опери та балету, Національного музею літератури України, в які можна буде зазирнути; у зоні «Музика» відвідувачі завдяки VR-окулярам зможуть опинитися на сцені Національної філармонії України та послухати, як хор «Гомін» виконує «Щедрик» Леонтовича. Інтерактивну виставку-присвяту Ukraine WOW створено громадською організацією Ukraine WOW та агенцією Gres Todorchuk у співпраці з АТ «Укрзалізниця». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/12/01/709590_dron_magura_krimske_zoloto_kubok.html

Реліквії Шептицьких і українське мистецтво: у Львові відкрили оновлений музей митрополита. – Оріся Шиян

У Музеї митрополита Андрія Шептицького у Львові відкрито оновлену експозицію. Тепер відвідувачі можуть оглянути меморіальні речі родини Шептицьких на двох поверхах колишнього монастиря, а також виставку художників з близького оточення митрополита. Нову експозицію презентовано 30 листопада, у день святого апостола Андрія, і з нагоди 160-ї річниці від дня народження митрополита, яку відзначають впродовж року. Докладніше:

https://zaxid.net/u_muzeyi_mitropolita_sheptitskogo_u_lvovi_vidkrili_novu_ekspozitsiyu_n1624949

Охорона культурної спадщини

Врятувати ідентичність. Що відбувається з евакуацією культурних цінностей із загрожених територій на 4-му році війни. – Марія Кабацій

Як саме держава й музейна спільнота рятують те, що становить ідентичність країни, чи стали більш очевидними правила й механізми цього процесу та які фактори могли б оптимізувати евакуацію, розповідають

заступник міністра культури І. Вербицький, голова правління Коаліції дієвців культури О. Сагайдак і музейники Сумщини. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1178160-vratuvati-identichnist-so-vidbuvaetsa-z-evakuacieu-kulturnih-cinnostej-iz-zagrozenih-teritorij-na-4-mu-roci-vijni/>

Держава отримала найбільшу археологічну колекцію в історії: понад 7 тисяч артефактів з Криму та інших регіонів. – Анна Янько

Правоохоронці вилучили понад 7 тисяч унікальних предметів археології, нумізматики та зброї, загальною вартістю у мільйони доларів. Усі артефакти передано до Національного музею історії України – це найбільше поповнення державного музейного фонду за всю історію незалежності. Серед переданих цінностей: понад 5 000 старовинних монет грецьких міст-полісів Криму, Візантії, Київської Русі та Золотої Орди; давньогрецька кераміка та скляний посуд віком 3–4 тисячі років; зброя скіфського, візантійського, скандинавського й близькосхідного походження, включно з єдиним в Україні візантійським мечем; античні шоломи, кольчуги, прикраси, предмети побуту та рідкісні зразки вогнепальної зброї. В офісі генерального прокурора зауважили, що археологічні цінності зберігалися у непридатних для цього місцях – на горищі та навіть у приміщенні електрощитової. Їх виявлено під час обшуків у кримінальному провадженні щодо колишнього очільника Ради міністрів АР Крим. Слідство встановило, що посадовець незаконно зберігав артефакти, придбані у «чорних археологів». Під час досудового розслідування експосадовець уклав угоду про визнання винуватості та погодився передати державі всю археологічну колекцію, включно з тими предметами, які не було вилучено слідчими. Докладніше:

<https://suspilne.media/crimea/1178738-derzava-otrimala-najbilsu-arheologicnu-kolekciu-v-istorii-ponad-7-tisac-artefaktiv-z-krimu-ta-insih-regioniv/>

Культура національних меншин

Уродження Кіровоградщини обрали Головою Ради громадських об'єднань національних меншин України

У Києві відбулося засідання Ради громадських об'єднань національних меншин (спільнот) України, під час якого члени Ради переобрали керівний склад. Захід проходив у змішаному форматі та об'єднав представників різних національних спільнот із усієї країни. Головою Ради обрано Т. Хачатряна, заступником голови Ради – Л. Зубанича. Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/853550-urozhentsya-kirovogradshchini-obrali-golovoyu-rada-gromadskikh-obednan-natsionalnikh-menshin-ukraini>

Міжнародне співробітництво

Україна та Японія: місія «Оцифрувати все і врятувати культурну спадщину». – Віолетта Луньова

28 листопада міністерка культури України Т. Бережна зустрілася з Надзвичайним і Повноважним Послом Японії Накагоме Масаші. Головні теми

переговорів: культурна співпраця; оцифрування спадщини; підтримка через UNESCO. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/66870/ukrayina-ta-yaponiya-misiya-oczyfruvaty-vse-i-vryatuvaty-kulturnu-spadshhynu/>

Близько 50 подій протягом 4 місяців: у Парижі відкрилися Українські сезони. – Поліна Горлач

У Парижі 1 грудня стартував Сезон України у Франції – Le Voyage en Ukraine («Подорож до України»). Перші події відбуваються під гаслом «Культура дає відсіч» та проходять у Théâtre de la Ville. Це початок чотиримісячної культурної програми, що триватиме до березня 2026 року. За словами Т. Філевської, креативної директорки Українського інституту, поруч із сезоном Україна-Британія у 2022–2023 роках, це найбільша презентація української культури за кордоном з часів незалежності. Докладніше про заплановане:

<https://suspilne.media/culture/1178468-u-parizi-startue-podoroz-do-ukraini-cotiri-misaci-prisvaceni-ukrainskij-kulturi/>

До Коаліції українських студій приєдналися 12 університетів Франції. – Микита Кишиневський

Франція стала лідером за кількістю нових учасників, які приєдналися до Коаліції українських студій. Відтепер ще 12 університетів вивчатимуть та популяризуватимуть Україну на академічному рівні, повідомила перша леді О. Зеленська. Серед них університетів, які відкрили українські студії, є такі: Sorbonne Université; Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne; University of Lorraine; Université de Rennes; INALCO; Sciences Po Paris. Деякі з них вже мають катедри, програми або підтримують українських студентів. Докладніше:

<https://shotam.info/do-koalitsii-ukrainskykh-studiy-priednalys-12-universytetiv-frantsii/>

У росії створили сховище «русофобських» книжок, вивезених з окупованих територій України

У російській державній бібліотеці сформовано окремий фонд книжок, вивезених з бібліотек на тимчасово окупованих територіях України, які російська влада вважає «русофобськими». Видання відбирає «експертна рада» бібліотеки. Нині там від 10 до 12 тисяч примірників. До кінця 2025 року російська державна бібліотека планує оприлюднити список на національній книжковій платформі, щоб рекомендувати російським бібліотекам обмежити доступ до них. Створення фонду пояснюється тим, що він нібито потрібен для дослідників, які вивчають «генезис русофобії в Україні». Докладніше:

<https://chytomo.com/u-rosii-stvoryly-skhovyshche-rusofobskykh-knyzhok-vyvezenykh-z-okupovanykh-terytorij-ukrainy/>

головний бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm